

СИЛАБУС КУРСУ

«Українська література др.п. XIX ст.»

Галузь знань: **01 Освіта/Педагогіка**

Спеціальність: **014 Середня освіта** (за предметними спеціальностями)

Предметна спеціальність: **014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови))**

Спеціалізація: **014.028 Польська мова та зарубіжна література**

Додаткова предметна спеціальність: **014.01 Середня освіта (Українська мова і література)**

Ступінь вищої освіти: **перший (бакалаврський)**

Освітньо-професійна програма: **«Польська мова і література. Українська мова і література»**

Рік навчання: **2**

семестр: **3**

Кількість кредитів: **3**

мова викладання: **українська**

КЕРІВНИК КУРСУ

ПІБ

к. філол. н., д. іст. н., проф. **Леся Біловус**

Контактна інформація: l.bilovus@wunu.edu.ua

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Курс «Українська література другої половини XIX ст.» охоплює вивчення літературного процесу 70–90-х років XIX століття, періоду розквіту української літератури, її становлення як потужної національної культури. Студенти ознайомляться з художніми системами цього часу, зокрема з розвитком прози, поезії та драматургії, їхніми жанровими особливостями, а також із національними рисами, які виокремлюють українську літературу серед інших. Особлива увага приділена аналізу творчості І. Франка, І. Нечуя-Левицького, Панаса Мирного, М. Кропивницького та інших класиків, чий внесок сформував український культурний простір другої половини XIX століття.

СТРУКТУРА КУРСУ

Години (лек. / прак.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 /	Тема 1. Вступ. Літературний процес в Україні 70-90-х рр. XIX ст.	Розуміння основних історико-культурних умов розвитку української літератури другої половини XIX ст. Визначення основних напрямів і жанрів української літератури цього періоду. Усвідомлення впливу національних і соціальних чинників на розвиток літературного процесу.	Обговорення питань, конспектування, презентація

2 /	Тема 2. Художньо-стильові особливості української прози 70-90 рр. XIX ст.	Аналіз основних художньо-стильових рис української прози цього періоду. Розуміння стилістичних особливостей творів провідних авторів. Здатність визначати та обґрунтовувати специфіку художньої форми та змісту в прозі.	Обговорення питань, конспектування, презентація
4 / 2	Тема 3. Тематична та жанрова розмаїтість прози І. Нечуя-Левицького	Вміння аналізувати жанрові особливості творів І. Нечуя-Левицького. Розуміння основних тем, які автор висвітлює у своїх творах. Оцінка значення творчості Нечуя-Левицького для української прози.	Обговорення питань, конспектування, презентація, дискусія, аналіз творів
4 / 2	Тема 4. Новаторський характер творчості Панаса Мирного	Розуміння новаторських рис творчості Панаса Мирного. Вміння оцінити соціально-психологічну проблематику в його творах. Аналіз авторських прийомів і композиційних особливостей творів.	Обговорення питань, конспектування, презентація, дискусія, аналіз творів
2 / 2	Тема 5. Творчість Б. Грінченка	Оцінка внеску Б. Грінченка в українську літературу. Визначення основних тем і мотивів його творів. Здатність інтерпретувати тексти Грінченка, враховуючи історичний і культурний контекст.	Обговорення питань, конспектування, презентація, дискусія, аналіз творів
2 /	Тема 6. Особливості розвитку української поезії 70-90-х рр. XIX ст.	Розуміння розвитку української поезії цього періоду. Вміння розпізнавати стильові та жанрові особливості української поезії. Аналіз творчості ключових поетів епохи.	Обговорення питань, конспектування, презентація, дискусія, презентація, аналіз творів
2 /	Тема 7. Творчість П. Грабовського	Розуміння ідейно-стильових особливостей творчості П. Грабовського. Оцінка внеску автора в розвиток української лірики. Вміння аналізувати тематику творів Грабовського.	Обговорення питань, конспектування, презентація, дискусія, дослідження, аналіз творів
2 / 4	Тема 8. Українська драматургія та театр 70-90-х рр. XIX ст.: особливості розвитку. Творчість М. Кропивницького	Вміння оцінювати розвиток української драматургії та театру. Розуміння ролі М. Кропивницького у формуванні українського театру. Аналіз основних тем та жанрів української драматургії цього періоду.	Обговорення питань, конспектування, презентація, дискусія, дослідження, перегляд фрагментів вистав, аналіз творів
2 /	Тема 9. Жанрово-тематична розмаїтість творів М. Старицького	Здатність аналізувати різножанрові твори М. Старицького. Розуміння основних тем і мотивів творчості Старицького. Усвідомлення внеску автора в українську драматургію.	Обговорення питань, конспектування, презентація, дискусія, дослідження, аналіз творів
4 /	Тема 10. Новаторство драматургії І. Карпенка-Карого	Вміння аналізувати новаторські риси драматургії Карпенка-Карого. Оцінка соціальної та психологічної проблематики в його творах.	Обговорення питань, конспектування, презентація, дискусія, дослідження,

		Розуміння значення творчості Карпенка-Карого для української драматургії.	аналіз творів
6 / 4	Тема 11. Творчість І. Франка	Глибоке розуміння багатогранної творчості І. Франка. Аналіз основних тем, жанрів і стилістичних рис творів Франка. Вміння оцінити вклад Франка в розвиток української культури та літератури.	Обговорення питань, конспектування, презентація, дискусія, дослідження, аналіз творів

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Історія української літератури XIX ст. : у 2 кн. / За ред. М. Жулинського. Кн.1 : підручник для студ. ВНЗ. Київ : Либідь, 2005. 656 с. URL: <http://1576.ua/books/5165>
2. Історія української літератури XIX ст. : 2 кн. / За ред. М. Жулинського. Кн.2 : підручник для студ. ВНЗ. Київ : Либідь, 2006. 712 с. URL: <http://1576.ua/books/5165>
3. Історія української літератури XIX ст. (70-90-ті роки) : у 2 кн. / За ред. О. Гнідан. Кн.1 : підручник для студ. ВНЗ. Київ : Вища школа, 2002. 440 с.
4. Історія української літератури XIX ст. (70-90-ті роки) : у 2 кн. / За ред. О. Гнідан. Кн.3 : підручник для студ. ВНЗ. Київ : Вища школа, 2003. 575 с.
5. Калантаєвська Г. Українська література XIX століття : навальний посібник. Суми : СДУ, 2016. 237с. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/46329/1/Kalantaievaska_ukrainska.pdf
6. Новиков А. Український театр і драматургія: від найдавніших часів до початку XX ст. : монографія. Харків: Харківське історико-філологічне товариство, 2015. 412 с.
7. Пустовіт В., Бондаренко Г. Історія української літератури 70-90-ті роки XIX ст. : навчально-методичний посібник. Северодонецьк : СЧУ ім. В. Даля, 2019. 144 с. URL: http://dSPACE.snu.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/3716/1/-%d0%a3%d0%9b_%d0%bf%d0%be%d1%81%d1%96%d0%b1%d0%bd.pdf
8. Ткаченко В. Тенденції розвитку української літератури 70-90 років XIX століття : навчальний посібник. Вінниця, 2017. 132 с. URL: http://dSPACE.vspu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/2371/Tkachenko_Tendencies.pdf?sequence=1&isAllowed=y
9. Літературознавчий словник-довідник / за ред. Р.Т. Гром'яка, Ю.І. Коваліва, В.І. Теремка. Київ: ВЦ «Академія», 2007. 752 с.
10. Білоус П.В. Теорія літератури: навчальний посібник. Київ: «Академвидав», 2013. 328 с.
11. Наєнко М.К. Історія українського літературознавства і критики: навчальний посібник. Київ: ВЦ «Академія», 2010. 520 с.

Допоміжна література

1. Баран Є., Процюк С. Іван Нечуй-Левицький. Усе для школи. Українська література 10 клас / гол. ред. Г. Чопик. Львів-Київ: АртЕк, 2001. Вип.10. 70 с.
2. Голод Р. Іван Франко та літературні напрями кінця XIX – початку XX століття : монографія. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2005. 425 с.
3. Грицак Я. Пророк у своїй вітчизні: Франко та його спільнота (1856–1886). Київ:Критика, 2006. 632 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Hrytsak_Yaroslav/Prorok_u_svoii_vitchyzni_Franko_ta_oho_pilnota_1856_-_1886/
4. Гундорова Т. ПроЯвлення слова. Дискусія раннього українського модернізму. Постмодерна інтерпретація. Київ : Критика, 2009. 447 с.
5. Гундорова Т. Франко не Каменяр. Франко і Каменяр. Київ: Критика, 2006. 352 с. URL: <https://www.twirpx.com/file/1152562/>
6. Зінченко Н. «Він був... виключно українським письменником... для української нації»:Іван Франко про ідеологічні твори Івана Нечуя-Левицького. *Українськелітературознавство*. 2014. Вип. 78. С. 187–193.

URL:[https://shron1.chtyvo.org.ua/Zinchenko Nataliia/Vin був виключно українським письменником для української нації Іван Франко про ідеологічні твори .pdf](https://shron1.chtyvo.org.ua/Zinchenko_Nataliia/Vin_buv_vykliuchno_ukrainskym_pysmenny_kom_dlia_ukrainskoi_natsii_Ivan_Franko_pro_ideolohichni_tvory_.pdf)

7. Івашків В. Іван Тобілевич (Карпенко-Карий). Нарис життя і творчості. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. 192 с. URL: <https://bohdan-books.com/upload/iblock/740/740114ab074d4621f91477fc4b5c8941.pdf>

8. Левчик Н. Михайло Старицький: Багатогранність таланту. *Дивослово*. 2005. № 12. С. 20–26. URL: <https://md-eksperiment.org/ru/post/20151030-mihajlo-starickij-bagatogrannist-talantu>

9. Левчик Н. Феномен поетичної творчості Михайла Старицького. *Літературознавство. Фольклористика. Культурологія*. 2015. Вип. 21–22. С. 112–126. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/152016/03-Levchyk.pdf?sequence=1>

10. Легкий М. Іван Франко. Усе для школи. Українська література 10 клас / гол. ред. Г. Чопик. Київ: АртЕк, 2001. Вип. 9. 75 с.

11. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. Чернівці: Золоті литаври, 2001. 636 с. URL: [https://chtyvo.org.ua/authors/Volkov Anatolii/Leksykon zahalnoho ta porivnialnoho literaturoznavstva/](https://chtyvo.org.ua/authors/Volkov_Anatolii/Leksykon_zahalnoho_ta_porivnialnoho_literaturoznavstva/)

12. Мохнатюк І. О. Історіософські ідеї в художньо-літературній творчості Івана Франка. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. URL: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/7777/1/I_Mohnatiuk_V_IS.pdf

13. Панченко В. Особливості українського літературного життя другої половини ХІХ ст. *Українська мова й література в середніх школах, колегіумах, ліцеях та гімназіях*. 2003. № 2. С. 75–81; № 3. С. 112–118; № 4. С. 62–69.

14. Починок Л.І. «Світ правди і любові»: християнський вектор життєтворчості Панаса Мирного. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія*: збірн. наук. праць. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 50. Т. 2. С. 46–50. URL: http://www.vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v50/part_2/13.pdf

15. Починок Л.І. У світлі «Книги Йови»: біблійний ракурс роману Панаса Мирного «Хіба ревуть воли, як ясла повні?». *Іван Огієнко і сучасна наука та освіта : наук. зб. : Серія історична та філологічна*. Вип. ХІІІ. Кам.-Под.: КПНУ, 2016. URL: [https://shron1.chtyvo.org.ua/Pochynok Liudmyla/U svitli Knyhy Yovy bibliinyi rakurs romanu Panasa Myrnoho Khiba revut voly iak iasla povni.pdf?](https://shron1.chtyvo.org.ua/Pochynok_Liudmyla/U_svitli_Knyhy_Yovy_bibliinyi_rakurs_romanu_Panasa_Myrnoho_Khiba_revut_voly_iak_iasla_povni.pdf)

16. Ушкалов Л. Реалізм – це есхатологія: Панас Мирний. Харків: Майдан, 2012. 184 с. URL: <https://ua1lib.org/book/3265770/567cbd?id=3265770&secret=567cbd>

Інтернет-ресурси

<http://pidruchniki.com/>

<http://subject.com.ua>

<http://www.br.com.ua>

<http://readbookz.com/>

www.library.tnpu.edu.ua/index.php/exhibitions/1556-litopusu

<https://www.ukma.edu.ua/index.php/osvita/93-education/faculties/fgn>

Бібліотека української літератури: <http://www.ukrlib.com.ua/>

Література українською: <http://www.ukrcenter.com/Література>

Електронна бібліотека української літератури: <http://www.utoronto.ca/elul/Main-Ukr.html>

Електронна бібліотека «Чтиво»: www.chtyvo.iatp.org.ua

Електронна бібліотека «Diasporiana»: <http://diasporiana.org.ua/category/literaturoznavstvo>

Бібліотека «Відродження»: www.vidrodzhenia.org.ua

WEB-орієнтована електронна бібліотека загального доступу зукраїномовним спрямуванням: www.biblos.ternopil.net

Українська класична література – аудіобібліотека: <http://litplayer.com.ua/>

Українська Вікі Бібліотека: <http://uk.wikibooks.org/wiki>

Українські Бібліотеки: <http://www.kids-directory.info>

Незалежний культурологічний часопис «І»: www.ji-magazine.lviv.ua

Журнал «Українська мова і література в школі»: <http://www.ukr-in-school.edu-ua.net/>

Журнал «Українська література в загальноосвітній школі»:
http://didactics.ucoz.ua/load/materiali/ukrajinska_literatura_v_zagalnoosvitnij_shkoli/45

Журнал «Українська мова і література в школах України» (до 2012 – «Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах»):
<https://web.archive.org/web/20190415185225/https://lib.pedpresa.ua/category/zhurnali/naykovo-metodichni-zhyrnatu/ukrayinska-mova-i-literatura-v-shkolah-ukrayini>

Українська, російська, зарубіжна література: www.proza.com.ua,
www.lib.proza.com.ua

Журнал «Дивослово»: <https://dyvoslovo.com.ua/bibliotechka/archives>

Журнал «Вивчаємо українську мову та літературу»:
<https://web.archive.org/web/20210225015321/http://journal.osnova.com.ua/archive/4/>

Український часопис «Критика»:

http://krytyka.com/cms/front_content.php?idcat=35&lang=1

Літературознавчий часопис Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України «Слово і час»: <http://www.slovoichas.in.ua/>

«Книжник-review» – український журнал про книги та літературу:

<http://k-r.com.ua>

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів і перескладання. У випадку відсутності студента на практичному занятті він **зобов'язаний** відпрацювати пропущене заняття. Пропуски практичних занять обов'язково відпрацьовуються в години консультацій, в іншому випадку вони вважаються оцінкою «0» та враховуються при визначенні середнього арифметичного.

Здобувачі освіти мають право відпрацювати пропущені практичні заняття у формі співбесіди з викладачем або письмових завдань.

Також береться до уваги відвідування лекцій (пропущені заняття не відпрацьовуються, але знання матеріалу лекцій обов'язкове), цінується і заохочується творчий підхід до опрацювання запропонованих тем.

Для здобувачів, які навчаються за індивідуальним графіком, поточне оцінювання проводиться під час консультацій, та шляхом виконання завдань в системі Moodle.

Кожен здобувач повинен виконати обсяг робіт, передбачених робочою програмою, та у терміни, передбачені курсом. Викладач терміни виконання певних видів робіт визначає заздалегідь. Роботи, які подають із порушенням термінів без поважних причин, оцінюють на нижчу оцінку (-10 балів).

Науково-педагогічний працівник гарантує доступність зустрічей у межах університету, а також можливість заочної комунікації та консультування з урахуванням електронних можливостей (навчальних платформ – Moodle, Office 365; Zoom та ін.).

Терміни підсумкового контролю, ліквідації академічної заборгованості визначає розклад заліково-екзаменаційної сесії. Перескладають модулі з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, медична довідка, участь у спортивних змаганнях, конференціях, відрядженнях).

Політика щодо академічної доброчесності. В оцінюванні підготовки здобувачем освіти практичних і, особливо, індивідуальних творчих завдань, самостійної роботи керується політикою академічної доброчесності. Основні параметри академічної доброчесності включають такі позиції: висловлення власних міркувань із певних питань із покликанням на легітимні академічні джерела (статті в наукових часописах, які мають друковані версії та затверджені відповідними інституціями); оригінальне та самостійне виконання запропонованих завдань, запобігання проявам різних форм академічного плагіату (списування, фальсифікація фактів, кількісні та якісні маніпуляції), двостороння комунікація з питань якості й доцільності контенту дисципліни та форм контролю. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

ОЦІНЮВАННЯ

Остаточну оцінку за курс розраховують так:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3
40%	40%	5%	15%
Поточне оцінювання – визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять 1-7 (кожен здобувач має бути оцінений не рідше як раз на два заняття)	Модульний контроль - проводити в системі Moodle в позааудиторний час (теми 1-11)	Тренінг - визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час тренінгу	Самостійна робота - визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час вивчення дисципліни за самостійну роботу

Шкала оцінювання студентів:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)